"LIETUVA" SAVAITINIS LAIKRAŠTIS
Eina Pėtnyčiomis, Chicago, Ill.
Metinė Prenumerata:
Suvienytose Valstijose $2.00
Kanadoje ir Meksike $2.50
Visose kitose užsienio šalyse $3.00
Prenumerata apmokama iš viršaus. Prenumeratos metas skaitosi nuo dienos užsirašymo, ne nuo Naujų Metų. Apgarsinimų kainų klauskite laišku. Adresuokite:
A. OLSZEWSKI
3252 So. Halsted St. CHICAGO, ILL.

LIETUVA

THE LITHUANIAN WEEKLY "LIETUVA"
Published Fridays at Chicago, Ill.
Yearly Subscription rates:
In United States $2.00
To Canada and Mexico $2.50
To all other Foreign Countries $3.00
Advertising rates on application. Address
A. OLSZEWSKI, Pub.
3252 So Halsted St., CHICAGO, ILL.

Entered as Second-Class matter July 13th, 1893, at the Post Office of Chicago, Illinois, under Act of March 3rd, 1879.

Metai XXV — CHICAGO, ILL., PENKTADIENIS, RUGSĖJIS (SEPTEMBER) 22 d., 1916 M. — No. 38

Didėji Karė.

Karės svarbumas vis dar yra rytiniame fronte, Balkanuose ir Azijoj, nes jeigu bulgarai ir turkai bus įveikti, jeigu rusams pasiseks užimti Turkijos sostinę Konstantinopolį, ar Bulgarija ir Turkija nori, ar ne, bus priverstos taikos jieškoti, nors Vokietija ir labjausiai to i. norėtų, nes priešintiesi negalėtų. Tąsyk ir Austrija butų iš visų pusių priešams atidaryta, taipgi priešintis negalėtų, joje prasidėtų nenoriai vokiečių jungą nešančių slavų maištai. Nereikia užmiršti, kad ir Vengrijos valdanti tauta be noro vokiečiams tarnauja. Prie svarbesnių vokiečių nepasisekimų be abejonės magyarai mėgintų su talkininkais taikintis, o be Vengrijos ir Austrijos vokiečiai Vokietijos skverno nesilaikytų, nes ji viena neįstengtų ginti vokiečių reikalų Austrijoj.

Iki šiol vienok dar Balkanuose talkininkai tiek nelaimėjo, kad jų pusėj butų jau galutinai persvara. Turkija ir Bulgarija, kaip galėdamos, ginasi, nes eina apie jų buvį. Jeigu talkininkai jas galutinai įveiks, jos bus jų malonei atiduotos, gali visiškai netekti neprigulmystės, išnykti kaipo neprigulmingi kraštai. Nors galima laukti talkininkų laimėjimo Balkanuose, bet iki tikram jų laimėjimui ten dar toli. Ten talkininkai vien pradeda visuose kraštuose ofensyvą, bet ji su sykiu, kaip visuomet buva, iš pats pradžių negali vien laimėjimus atgabenti. Išpradžių karėn priešai stoja su šviežiomis, užsitikėjimo perimtomis pajiegomis, todėl smarkiai priešinasi ir per tai drutesnis priešas karts nuo karto buva sulaikomas, o kartais turi ir nepasisekimus. Tas pats yra dabar ir Balkanuose, ypač, kad ten, matyt vokiečiai laukė rumanų karėn įsikišimo, susidėjimo su talkininkais, nors Rumanija buvo, taip kaip ir Italija, su Vokietija ir Austrija susirišusi, todėl patikti rumanus gerai prisirengė. Prie Rumanijos rubežių atkako gana skaitlinga vokiečių kariumenė, o Bulgarijai turkai atsiuntė dikčiai savo kareivių. Ir Bulgarija prie Rumanijos rubežių turėjo daugiau kareivių sutraukusi, nes nuo čia laukė rusų įsiveržimo, o jų kerštо labjau bijajo negu talkininkų, nes jie, kol Grekija karėn neįsikišo, neturi ką nuo Bulgarijos imti. Turkija gi, kuomet stojo su vokiečiais prieš talkininkus, gerai žinojo, kad savo buvį rizikuoja, jeigu vokiečiai karę pralošs, todėl turi jiems ir jų draugams visur padėti.

Dubrudzon, kur prieš bulgarus stojo rusai ir rumanai ir stengėsi Bulgarijon įsiveržti, atkako gana skaitlinga vokiečių ir turkų kariumenė ir sujungtą rusų ir rumanų kariumenę ne tik sulaikė, bet privertė atgal trauktis į šiaurius, į naujas pirma prirengtas pozicijas. Daugelyj vietų rusai ir rumanai tapo nustumti iki Dunojaus. Vadovystę sujungtų bulgarų, vokiečių ir turkų kariumenės paėmė jau šioj karėj pagarsėjęs vokiečių generolas Mackensen. Vokiečių pranešimai užtikrina, buk iki rugsėjo 12 d. Mackensen nelaisvėn paėmė apie 28,000 rumanų, 130 kanuolių ir 62 kulkasvaidžius. Nors Dubrudzon pagelbon rumanams atėjo, kaip užtikrina vokiečiai, 300,000 rusų, bet jie neįstengia atsilaikyti. Turbut, apart bulgarų, ten nemažai yra vokiečių ir turkų.

Ir įsiveržusi Vengrijon rumanų kariumenė priversta tapo sulaikyti pirmyn žengimą, nes ir ten prieš juos stoja sujungta austrų, vokiečių ir turkų kariumenė. Bet jie iki šiol įstengia palaikyti užimtas vietas. Smarkus mušiai dar neužbaigti eina ant linijos Hatzeg ir Hoetzing. Bet net mėgstanti nebutais laimėjimais girtis austrai prisipažįsta, kad rumanams teko miestas Kohalom.

Kuomet bulgarai su vokiečiais turi progą pasigirti didesniais ir mažesniais laimėjimais Dubrudzoj, tai Macedonijoj sujungtą jų kariumenę pasiekia vien nepasisekimai; ten muša juos net serbai, kurių kraštą jau visa buvo pasidalinę vokiečiai ir bulgarai, todėl jie manė, kad Serbija yra jau galutinai ant kelių paklupdyta ir su jos besipriešinimu visai nesiskaitė.

Serbai sumušė dešinįjį bulgarų sparną ir atėmė nuo jų apkasais sudrutintą miestą Florina, iš kurio bulgarų kariumenė pabėgo. Florina yra tik 17 mylių nuo Monastiro, kuris teko Serbijai po paskutinei Balkanų tautų karei, bet jis ir jo aplinkinės apgyventos albanų. Vadovu serbų kariumenės yra Serbijos sosto įpedinio kunigaikštis Alexandras. Ir Vardar aplinkinėse buvo maži talkininkų susirėmimai su bulgarais ir jiems padedančiais vokiečiais ir turkais, bet tie susirėmimai neturi svarbos.

Maži rusų susirėmimai buvo su turkais Kaukazo fronte, bet jie neturi svarbos. Angliški orlaivininkai subombardavo Turkijos apkasais sudrutintą miestą El Arish, Suezo kanolo distrikte. Buvo priešingų raitelių susirėmimai ir į rytus nuo Suezo kanalo.

Iš Konstantinopolio, taigi iš mažiausiai ištikimo šaltinio, praneša apie anglų nepasieskimus Mesopotanijoj, kur jie vėl griebėsi ofensyvo, bet tapo turkų atgal atmušti. Ir Felahie distrikte anglai tapo atgal atmušti. Rusai praneša, jog jiems teko Persijoj miestas Bona.

Grekijos vis dar nei talkininkams, nei vokiečiams nepasisekė karėn įtraukti, nors vokiečiai su bulgarais užėmė Grekijos portinį miestą Kovala ir paėmę nelaisvėn vieną Grekijos kariumenės korpusą, visus kareivius išgabeno Vokietijon. Vokiečiai užtikrina, jog tie kareiviai, nenorėdami stoti su talkininkais, pats vokiečiams pasidavė, bet Venizeloso laikraščiai sako, kad juos vokiečiai ir bulgarai su prievarta paėmė. Bet korpusas kareivių galėjo bent pasipriešinti, tuom tarpu apie mėginimą pasipriešintį nieks nepranešė. Reikia todėl manyti ,kad tas kariumenės korpusas prigulėjo prie vokiečių šalininkų.

Italų trečioji armija vėl pradėjo pirmyn žengimą Carso distrikte, bet iki šiol jiems niekur nepasisekė austrų linijas perlaužti. Kur išsyk jiems pasisekė į pirmą grabių eilę įsiveržti, kontratakais jie tapo iš jų atgal išstumti, taip bent užtikrina austrai, o italai nieko nesako apie savo kariumenės ofensyvą.

Smarkus mušiai rusų su austrais ir jiems padedančiais vokiečiais ir turkais, kurių esą Galicijoj apie 200,000, vis eina aplinkinėse rytinės Galicijos tvirtovės Galič, kuri iki šiol rusų nepaimta, nes pasitraukus iš ten austrams, rusai, nežinia del kokių priežasčių, miestan nėjo, tai jin sugrįžo atgal austrai. Čia rusų pranešimai neaiškus. Reikia manyti, kad jie Galičo neįstengė paimti, per daug su pasigyrimu pasiskubino, todel ir pasigyrimą reikėjo atšaukti. Dabar ten eina smarkus mušiai ir vokečiai vel giriasi, kad nuo Galičo rusai galutinai tapo atmušti. Bet kaip ten yra ištikro, tas vėliau pasirodys. Dabar smarkus mušiai eina ant visos linijos nuo Podwysoka iki Galičo. Čia rusams teko 3,000 nelaisvių ir 20 kulkasvaidžių, neskaitant visokios kariškos medėgos. Ne mažiau smarkus mušiai eina ant linijos nuo Brzezanų iki Zlota Lipa. Tuose mušiuose rusai nelaisvėn paėmė ir 537 turkus, o tame 14 oficierų.

Smarkus mušiai eina ir Karpatų kalnuose, Rusai, kaip paduoda austrų štabas, su visu smarkumu užpuolė austrų pozicijas prie Dornawatra, bet tapo atmušti. Nėra abejonės, kad jie atnaujįs užpuolimą, nes perėjimas kalnuose, vedanti Vengrijon yra labai svarbus, jų apvaldymo rusai neišsižadės taip greitai.

Rusai mėgino ofensyvo ir Volyniaus gubernijoj, tvirtovės Lucko distrikte. Čia rusų eiles žymiai sudrutino naujai suorganibuoti gvardijos regimentai. Ta sudrutinta rusų kariumenė užpuolė stovyklas generolo Marvitz prie Pustonytų ir Zaturze ir keliose vietose pasisekė įsiveržti į vokiečių ir austrų grabes, bet kontratakų tapo rusai iš visur išvyti, be reikalo vien labai daug kareivių nužudė, o tulos gvardijos kompanijos su visu tapo išmuštos ir išnaikintos.

Ant vakarinio karės fronto smarkiausi mušiai eina vis prie Verduno ir Somme paupiuose, bet iki šiol nei viena pusė galutinos pergalės iškovoti neįstengia. Talkininkai rods stumia vokiečius, bet labai palengva, įtengia net palengviau negu želvės žingsniais. Nors dabar talkininkai daugiau nelaisvėn vokiečių paima, kas rodo, kad jie jau nesimuša su tokiu narsumu, kaip karės pradžioj, kuomet tikėjo į greitą priešų įveikimą, bet visgi iki galutino vokiečių sumušimo dar gana toli. Į trįs dienas Somme paupiuose anglai ir francuzai nelaisvėn paėmė 4,000 vokiečių. Prie Thipval anglai paėmė sudrutintas pozicijas ant vienos mylios prie Courcelette. Paskui nužengė dar 1000 jardų toliau ir ten apsikasė. Ir francuzai nužengė 3 mylias toliau ir apvaldė kaimus Vermandovillers ir Doniecourt ir tokiu budu jie prisiartino prie Péronne.

Į pietus nuo Ancre vokiečiai kontr-atakais mėgino atgauti nužudytas pozicijas, bet visur tapo atgal atmušti. Didžiausius nuostolius jie turėjo Les Beas ir Flers aplinkinėse. Ir prie High girios vokiečiai turėjo trauktiesi prieš anglus. Mušiuose Somme paupiuose anglai vartojo naujus šarvuotus ir apkaustytus automobilius, kurie ardo grabes ir akstimuotų vielų tvoras taip, kad nieks jų sulaikyti negali.

Ir prie Verduno francuzai turėjo, nors ne didelius, laimėjimus, o vokiečiai niekur ant vakarinio fronto laimėjimais girtiesi negali.

MAŽOJI KARĖ.

Mexiko karės ministeris Obregon praneša apie didelį Villos nepasisekimą, kuris su 2500 savo banditų užpuolė miestą Chihuahua, bet tapo visiškai sumuštas, nors pats savuosius vedė. Nužudė jis 600 vien užmuštais, o daug banditų nelaisvėn paimta. Užpuolė jis miestą Chihuahua naktyj. Bet jam kelią užstojo generolas Trevino ir banditus visiškai sumušė. Chihuahua miesto kalėjime nužudyta 87 nelaisviai.

Iš Karės Lauko.

RUSO-RUMANAI SUMUŠTI.

Londonas, rugs. 16 d.—Nors tikėtasi, ir dar ir dabar tikimasi, kad Rumanijos įstojimas karėn priartins karės galą, bet vienok, jeigu spręsti sulyg žinių iš Berlino, matyt, kad tuom tarpu teutonai vel suspėjo parodyti savo nepaprastą gabumą ir vikrumą. Telegramai praneša, kad rumanų armija, kuriai gelbsti taipgi rusai, tapo skaudžiai sumušta ant viso fronto Dobrudzoj ir galvatrukčiais eina atgal.

Teutonų plianas dabar paaiškėjo: kuomet rumanai pradėjo žengti pirmyn ir įsiveržė į Transylvaniją, vokiečiai su bulgarais pradėjo laužtis iš užpakalio į Dobrudžos provinciją. Tame yra du vokiečių ir bulgarų tikslu: viena, užgriebdami Dobrudžą, jie užtveria rumanams ir rusams kelią į Konstantinopolį, o antra, smarkiai stumdami rumanus iš užpakalio prie Dunojaus upės, jie nori priversti juos pasitraukti, ar bent sulaikyti tolimesnę rumanų pirmyneigą Transylvanijoj.

Ant Dobrudžos fronto, nuo Silistrijos net iki Juodųjų jurių, smarki kova virė per keletą dienų. Bulgarų oficialis pranešimas, išleistas Sofijoj šiądien, praneša, kad šis mušis užsibaigė vakar ir kad priešas likosi "pilnai sunaikintas."

"Priešas eina atgal išilgai visą frontą—skelbia tasai pranešimas,—o musų kariumenė smarkiai jį veja."

Vokiečių kaizeris mušė kaizerienei, sekantį telegramą:

"Feldmaršalas Mackensen tik-ką pranešė man, kad bulgaro-turko-vokiška kariumenė laimėjo nulemiantį mušį su ruso-romanais."

Bet ne taip linksmos teutonams žinios ateina iš kitų frontų. Bulgarų veržimasi į Dobrudžią padavė talkininkams ženklą pradėti abelną mušį ant Salonikų fronto. Serbų atnaujinta armija, veikianti ant kairiojo Salonikų fronto sparno, pradėjo spausti bulgarus su didžiausiu atkaklumu ir žengia linkui Monastiro. Tuom pačiu laiku talkininkai muša bulgarus ir Macedonijoj.

ANGLAI MUŠA VOKIEČIUS PRIE SOMME.

Londonas, rugsėjo 17 d. Anglai ir francuzai, po kelių dienų pertraukos, vėl pradėjo laužyti vokiečių frontą apielinkėse upės Somme, Francuzijoj. Pereitą pėtnyčią jie įgijo žymų laimėjimą, paimdami vokiečių tranšėjas devynių verstų ant fronto ir nuversdami vokiečius apie 3 verstus atgal. Pėtnyčioj ir subatoj prie to paimta daugiaus negu 4,000 vokiečių nelaisvėn ir užgriebta 6 kanuolės ir virš 50 kulkasvaidžių.

Šiame mušyje, sulyg Berlino pranešimų, talkininkai stumė pirmyn apie 20 divizijų kariumenės, —vadinas, apie 400,000 vyrų. Vokiečių oficialis pranešimas pripažįsta, kad po smarkaus mušio vokiečiai buvo priversti pasitraukti atgal ir prakišo tris kaimus—Courcelette, Martinpuich ir Flers.

Didžiausis šių mušių svarbumas yra dar ir tame, kad svarbus vokiečių punktas, miestas Combles, likosi per tai iš trijų pusių apsuptas ir turės netrukus pasiduoti. Kaip tik francuzai iškrapštys vokiečius iš Combles, tai vokiečiai vargiai galės atlaikyti svarbius miestus Perronne ir Bopaume, iš kurių eina geležinkeliai išilgai vokiečių fronto. Patekus šiems miestams į talkininkų rankas, visas vokiečių frontas paklius į pavojingą padėjimą ir jiems prisieis kuone visu frontu pasitraukti atgal.

IŠ GREKIŠKO SKRUZDĖLYNO.

Paryžius, Rugsėjo 17 d.—Grekijoj dabar užvirė tokia košė, kad net sunku yra kaip reik suprasti, kas ten tikrai darosi. Macedonijoj, į šiaur-ryčius nuo Salonikų, kur bulgarų armija įsiveržė, prasidėjo revoliucija tarp grekų kariumenės, nes grekai, neapkęsdami bulgarų, nenori trauktis atgal ir vietomis patįs pradeda mušius su bulgarais, nors grekų valdžia buvo prisakiusi jiems pasitraukti atgal ir užleisti fortus bulgarams.

Nepaprastas atsitikimas buvo grekų mieste Kovala, prie Aegejiškų jurių, kuomet prie jo prisiartino bulgarų kariumenė ir pareikalavo, kad jiems miestas pasiduotų.

Generolas Hadjopuolos, vadas ketvirtojo grekų karpuso, stovinčio Kovaloje sušaukė visus oficierus ir paaiškino jiems, kad reikia pasiduoti arba bulgarams, arba anglo-francuzams.

Didesnėji oficierų dalis nutarė pasiduoti talkininkams, bet talkininkų vadas atsisakė juos priimti, kaipo karės belaisvius. Tuomet gen. Hadjopuolos mėgino prikalbinti savo korpusą pereiti bulgarų pusėn, vienok tik 70 oficierų ir 800 kareivių paklausė jo prisakymo. Likusioji korpuso dalis (korpusas turi apie 40,000 kariumenės) perėjo talkininkų pusėn, įsėdo ant jų laivų ir likosi pervežta į Salonikus.

KAIP ANGLAI DABOJA JURES.

Londonas, Rugsėjo 18 d.—Daug žmonių mano, kad vokiečiai paliovė užpuldinėti savo submarinais Anglijos pakraščius todel, kad Suvienytos Valstijos smarkiai prigrąsino vokiečiams už nelegalį laivų užpuldinėjimą. Bet dabar aiškinama Anglijoj, kad tam buvo ir kita, daug svarbesnė, priežastis.

Vokiečių submarinai paliovė veikę delei tos prastos priežasties, kad anglai išgaudė ir išnaikino juos, kaip nelyginant katė išgaudo peles.

Labai įdomių priemonių anglai griebėsi submarinų gaudymai. Keletą jų paduoda žinomas anglų publicistas Alfred Noyes.

Anglų kariškas laivynas stovi saugiai uždarytas kur ten Orkney Salų įlankose. Tik mažesnės jo dalįs—skrajojančios eskadros—nuolatai plaukioja jurėmis, dabodamos, kad neišlystų vokiečių laivynas. Bet tikrąjį darbą, ypač lyg submarinų atlieka nedideliės žvejų valtįs, kurių anglai turi tukstančius.

Anglų žvejai yra tikri jurių vaikai: gimę ir augę prie vandens. Anglų valdžia slaptu budu įtraukė juos karės tarnystėn; išmokino, kaip apsieiti su kanuolėmis ir submarinais, ir jie pasipylė po visas jures aplink Angliją, tarsi antįs po prudą. Apie 100,000 vyrų pildo tą tarnystę. Dieną ir naktį jie daboja jures, ir joks laivas,—pasažierinis, ar tavorinis,—negali pro juos prasljsti. Viskas daroma didžiausioj paslaptyj, nes sekretas yra geriausis ginklas.

Šitie laiveliai išrodo visai "nekaltai"—kaip žvejų laivai. O vienok-tai aršiausi vokiškų submarinų priešai. Tinklai, kuriuos jie leidžia į jures panašųs į žvejų tinklus, bet tai plieniniai tinklai. Jeigu į juos pakliuva submarinas—tai jau jis daugiaus nematys saulės spindulių: submarino šriubai įsivelia į tuos tinklus ir juo labjaus jis mėgina iš tų tinklų pasiliuosuoti, juo labjaus įsipainioja. Negalėdamas į viršų iškilti, jame esantieji žmonės turi žuti baisia mirtim, kuomet oras submarine išsibaigia.

Šitie žvejų laivai taipgi stato ypatngas minas submarinams, renka vokiškas torpedas ir tėmija visus komercijinius laivus. Vienas su kitu susineša bevieliniu telegrafu, o visus juos kontroliuoja augščiausioji anglų laivyno admirali-ja.

Vienas vokiškas submarinas plaukiojo Anglijos kanale per visą savaitę, manydamas, kad niekas apie jį nežino, o tuom tarpu admiralijoj kiekvienas jo judėjimas buvo ženklinamas ant žemlapio, kol jis nepakliuvo į tuos baisius plieninius tinklus, kuriais jį žvejai, kaip niekur-nieko, apsupo.

Ir apie visa tai, kaip minėta, niekas nieko nežino, nes paslaptis yra svarbiausis jų ginklas. Nei žodžio apie tai nesakyta nei laikraščiuose ir tik kuomet 50 vokiškų submarinių žuvo, nedidelis burelis parinktų Anglijos laivyno valdininkų ramiai apvaikščiojo minėtą atsitikimą.

Nelabai senai buvo toks atsitikimas:

Vienas patrolinis anglų laivas sustabdė plaukiantį prekybinį laivą, kuris iškėlė švedų veliavą. Patrolinio laivo oficieras apžiurėjo šito "švedų" laivo popieras, išekzaminavo įgulą ir viskas rodėsi tvarkoje. Bet tuom pačių laiku kapitonas kito patrolinio laivo, stovinčio iš priešingos pusės, nukreipė ant to "švedų" laivo savo žiuroną ir staiga sušuko: "Kad aš taip gyvas,—dvynai!.."

Ir ištikro, kitoj pusėj "švedų" laivo, prisiglaudę prie jo, kaip du telukai, karvę žindantieji, stovėjo du vokiški submarinai, kurie krovėsi sau ir "švedų" laivo kerosiną ir kitą reikalingą medžiagą. Juos vos galima buvo patėmyti, nes jie labai gudriai nudažyti vandens parva.

Vokiečai greit suuodė šitų laivelių pavojingumą ir vokiški submarinai pradėjo juos naikinti lygiai, kaip kokius kariškus laivus. Kiek laiko atgal buvo toks atsitikimas:

Vokiškas submarinas netikėtai iškilo arti vieno tokio "žvejinio" anglų laivo ir du submarino oficierai su revolveriais rankose nušoko nuo submarino ant laivelio, šaukdami: "Turite 5 minutas laiko nusileisti į valtis, jųs kiaulės"... Laivo žmonės, neva, baisiai išsigando ir šoko prie pakabintų šonuose valčių, atvertė jas ir—štai iš-po jų pasirodė kanuolė, tiesiog į vokiškąjį submariną nukreipta; tuom tarpu iš-po žėglio iššoko šeši vyrai su revolveriais. Submarinas tapo paskandintas, o jo jureiviai tapo paimti nelaisvėn.

IŠ AMERIKOS.

PRIGĖRĖ UNIVERSITETO PROFESORIUS.

Columbus, O. Olananny upėj žvejas pagavo kuną universiteto profesoriaus, 50 metų Charles Frossers. Jis buvo pagarsėjęs ne vien Amerikoj geoliogas, parašė dikčiai moksliškų raštų. Kaip jis upėn pakliuvo, tikrai nežinia.

SULŽO DIRBAMAS TILTAS.

Quebec, Kanada. Rugsėjo 12 dieną sulžo naujai dirbamas per Šv. Laurino upę plieninis tiltas. Žuvo prie to 11 darbininkų.

EXPLIOZIJA.

Fairchance, Pa. DuPont parako dirbtuvėse atsitiko expliozija. Laike expliozijos 3 darbininkai dirbo dirbtuvėj. Iš jų visų rado tik vieną nutrauktą koją, o daugiau nieko neliko.

SUGRĮŽO ŠIAURIŲ TYRINĖTOJAI.

Seattle, Was. Atkako čia garlaivis North Western ir atgabeno išlikusius narius Šiaurių tyrinėtojų expedicijos Vieljalmura Stefensono, išviso 7 žmones. Expedicija ta į šiaurinius ledinius kraštus laivu Kartuk iškeliavo birželio 17 d. 1913 m. 13 expedicijos narių, tame 5 mokslinčiai, žuvo šiauriuose: sugrįžę atgabeno ir ranką žuvusio expedicijos vadovo Stefensono.

GAISRAI.

Detroit, Mich. Užsidegė čia Salvation Army Industrial namas. Žuvo prie to 42 žmonės, o keli sunkiai apdegė.

SUDEGĖ PASAŽIERINIS GARLAIVIS.

Marsfield, Ore. Vos dvi myli nuo kranto užsidegė 7,985 tonų garlaivis Congress ir su visu sudegė. Nors pagelbon pasiskubino kiti garlaiviai, bet ugnies užgesinti nepasisekė: jie išgelbėjo vien pasažierius ir įgulą.

ŠALNA.

Sioux Falls, N. D. Rugsėjo 15 d. šitose apielinkėse buvo pirmutinė šįmet, bet labai ankstyva, šalna. Temperatura nupuolė iki 29°, o stovinti vandens užsidengė ledo pluta.

UŽDRAUDĖ LAIKYTI SUSIRINKIMĄ.

Scranton, Pa. Šerifas su milicija uždarė susirinkimą darbininkų organizacijos "Industrial Workers of the World" ir susirinkime dalyvavusių 318 delegatų suareštavo ir nugabeno į Lackawanna kalėjimą. Mat susirinkimas buvo uždraustas.

UŽMUŠĖ 6 ŽMONES.

Newark, N. J. Expliodavo čia amoniako rezervoaras šaldyklose Interstate Milk & Cream Co. Expliozija užmušė, apart padarytų nuostolių, ir 6 žmones.

GERAS PELNAS.

New York. Garsus italas giesmininkas Enrico Caruso, gyvenantis dabar New Yorke, tapo pakviestas giedoti į Argentiną 30 koncertų, už ką gaus $200,000, tai išpuola po $6,000 suviršum už vieną vakarą. Gerai mat su gerkle galima pelnyti. Dabar Caruso yra geriausias pasaulyj tenoras, bet už jį geresnių buvo, tik tie ne taip savo gerklę brangino, ir tokio užmokesnio negavo.

NUGRIUVO TUNELIS.

Cleveland, O. Įgriuvo lubos tunelio po Erie ežeru. Prie to 17 žmonių tapo sunkiai sužeistų. Kelios savaitės atgal tame jau tunelyje atsitiko expliozija, kuri užmušė 19 žmonių.

GREITAS KARIŠKAS SKRAIDUOLIS.

Washington, D. C. Naujieji Suvienytų Valstijų kariški skraiduoliai bus, turbut, greitesni negu kitų tautų, galės plaukti su greitumu 35 mylių į valandą. Mašinos jų turės 180,000 arklių pajiegą. Didžiausių pirklių ir pasažierinių laivų mašinos turi tik 80,000 arklių pajiegą.

UŽSIMUŠĖ JAPONIŠKAS ORLAIVININKAS.

Los Angeles, Cal. Užsimušė čia vienas iš gabesnių japoniškų orlaivininkų Onye, kuomet jam oran iškilus ir mėginant nusileisti, jo mašina apsivertė.

NELAIMĖS ANT GELEŽINKELIŲ.

New York. Ant 3 Ave. susimušė čia viršutinio geležinkelio du traukiniai, vedami streiklaužių. Sužeista prie to 32 žmonės.

PASIMIRĖ PREZIDENTO SESUO.

New London, Conn. Pasimirė čia vienatinė prezidento Wilsono sesuo. Ji buvo už prezidentą vyresnė. Kunas palaidotas South Carolinoj, kur jį nulydėjo prezidentas. Paskutinėse gyvenimo dienose prie ligonės vietoj daktaro, buvo pašaukta maldininkė.

LAUKIA POVANDENINIO LAIVO BREMEN.

Nuo senai jau laukia Amerikoj kito vokiško povandeninio laivo Bremen, bet jis vis neatkanka. Kas su juom atsitiko, nežinia. Kad talkininkai butų pagavę, butų apie tai pagarsinę. Ir laivo savininkai (Bremeno Lloyd) apie jo kelionę ir jo kelius turi slėpti, kad apie tai nesužinotų tykojanti talkininkų laivai. Bet tas slėpimas ir melai apie jo išplaukimą perilgai jau traukiasi. Dabar laivui Bremen Amerikoj ir prekės paėmimui jau prirengtos, o laivo vis nėra.

Pittsburg, Pa. Priemiestyj Oakdale dirbtuvėse Aetna Chemical Co. atsitiko expliozija, kuri išgriovė dirbtuves ir užmušė mažiausiai 6 žmones. Žmonių žarnos, plaučiai, mėsos po expliozijos kybojo ant netoli esančių telegrafo viely. Kompanijos vedėjai mano, kad žuvo visi dirbtuvėj buvę darbininkai. Minėtos dirbtuvės rupino talkininkams amuniciją.

VIETINES ŽINIOS.

Atstovas Yčas ir Kun. Žilinskas Chicagoje. Pereitą utarninką išryto Chicago, Milwaukee & St. Paul geležinkeliu atvyko Chicagon lietuvių atstovas dumoje ir Lietuvių Centralinio Komiteto prezidentas, p. Martynas Yčas ir kun. Jonas Žilinskas.

MARTYNAS YČAS.

Pasitikti svečius Union stotin atvyko: Chicagos centralinio komiteto "Lietuvių Dienai" rengti pirmininkas, kun. F. Serafinas; Tėvynės Mylėtojų Drjos centralinis prezidentas, Dr A. Zimontas; vietinės Am. Liet. Tautinės Sandaros prezidentas F. P. Bračulis; nuo Chicagos laikraščių buvo "Lietuvos" redaktorius B. K. Balutis.

Svečiai mano užtrukti Chicagoje kiek ilgesnį laiką,—gal keletą sąvaičių. Bus surinkta viešų prakalbų, kuriose svečiai bus kalbėtojais. Apie tai bus savo laiku pranešta plakatais.

Tarp kitų tikslų, svečiai nori suorganizuoti Amerikoje, su Raudonojo Kryžiaus pagelba, burį daktarų, kurių Lietuvoje kruvinai reikia.

Platesnių žinių suteiksime sekančiame numeryj.

Socialistų susirinkimas.—Kaip jau žinoma, socialistai atsimetė nuo kitų Chicagos lietuvių ir nutarė atskirai rengti patįs "Lietuvių Dieną."

Šitais Chicagos "revoliucijonieriais" vadovauja "Naujienos," kurios pereitą nedėldienį sušaukė susirinkimą Meldažio svetainėn.

Buvo garsinta, kad tai bus Chicagos Draugijų susirinkimas, nes esą šitą susirinkimą rengia Chicagos draugijų susirinkimas, jau nuo dviejų metų negyvuoja. Ištikro, kodel Chicagos socialistai gėdijasi savo vardo ir nešaukia socialistų vardu, o prisidengia lavonų vardais?...

Apie 11-tą val. išryto p. Lalis ir kiti su popiera rankoje pradėjo vaikščioti po svetainę ir užrašinėjo ypatų vardus.

"Kokią draugystę tamista atstovaujat?"—klausia viero-kito.

"Jokios dr-ės neatstovauju, nes niekas mane neigaliojo"—atsako jam.

"Bet visgi tamista esi kokios nors draugijos narys?"

"Yes, esu, bet atėjau tik pasižiurėt, o atstovauti draugystės negaliu, nes draugystė nieko apie tai nežino.

Taip nekurie protestavo prieš jų užrašinėjimą, kaipo "delegatų," bet niekas negelbėjo—rašė visus.

— Na rašote, tai rašykit—kas man galvon...

Kiek vėliaus p. Galski atidarė susirinkimą. Pirmiausia klausia:

— Ar reikia šiądien gvildenti planą, kaip surengti Lietuvių Dieną?...

Tyla... Niekas neatsiliepia. Grigaitis paduoda klausimą: "Ar laikyti šitą susirinkimą?"

Laikyti.

Susirinkimo vedėju išrenka K. Jurgelionį, o tas pasirenka raštininku p. A. Lalį, o vice-prezidentu lieka p. Galskis.

Jokių įnešimų nebuvo, bet tuojaus paduota dienotvarkio programas jau iškalno išdirbtas. Perskaityta jų ir dauguma nubalsuoja jį priimti.

Kila klausimas: Kaip čia toliaus reikalą varysi, kad nežinia, kaip yra—"saukta draugijų susirinkimas, o čia nežinome, kokios ir kiek draugijų dalyvauja ir kas yra delegatai, o kas tik taip sau pasižiopsot atvyko.

Reikalaujama, kad perskaitytų, kokios draugystės čia dalyvauja, nes pirmiaus vaikščiota ir surašinėta.

Bet vieton to pranešama, kad esą čią dalyvauja Chicagos Draugijų Sąjunga, kurion esą priklauso 40 draugysčių, o dabar surašyta dar ir kiti nariai, tai dalykas stovi gerai ir jokio skaitymo nereik.

Vienas patėmija:

— Chicagos Draugijų Sąjungos juk senai jau nėra—jau du metai, kaip ji jokio susirinkimo nedarė, tai kam čia juokus daro?...

Į tai nieko neatsako, tiktai "varyt toliaus."

Pradeda kalbėt p. Gugis, kaipo L. Š. F. prezidentas. Verčia visokių blogybių kalnus ant tautininkų ir klerikalų,—kiek tik jis galėjo jų sugalvoti. Girdi, jie skriaudžia "progresyviską visuomenę" ir už nosies vedžioja, tai toji "Naujienose" patentuota "progresyviška visuomenė," anot jo, turi rengti Lietuvių Dieną atskirai.

Dvigubai ilgiau kalbėjo p. Grigaitis, "Naujienų" redaktorius. Jis atkartojo viską, kas buvo "Laisvėje," "Keleivyje," ir ypač "Naujienose" rašyta.—"Naujienų" šalininkai ploja. Abudu kalbėtojai įsikabinę vis į "progresyviską visuomenę," matyt bijodami atgrasinti žmones socialistų vardu.

Nutarta išrinkti komitetą ir pavadinti jį "Lietuvių Dienos Komitetas."

Svetainės savininkas praneša, kad susirinkimas turi baigtis ir užleisti vietą kitam susirinkimui. Imtasi kuogreičiausiai baigti susirinkimą. Čia K. Jurgelionis antkarto paduoda visą vežimą rezoliucijų iškalno sugalvotų ir kad viską "wholeseliu" nubalsuotų. Nubalsuota.

Viešu balsavimu greituoju renkama komitetas iš septynių ypatų. Į jį įeina: Grigaitis, Galskis, Ambrozevičia ir kiti (nespėjau surašyt). Rinkti prezidento, kasieriaus, raštininkų nėr kada. Tegul komitetas pats pasiskiria. Kolionijų komitetas—nėr kada; tegul pačios draugijos išsirenka paskui.

Taip šurum-burum" progresyviška visuomenė," susidedanti iš Grigaičio, Gugio, Jurgelionio, ir Lalio, susirinkimą ir užbaigė, o vėliaus "Naujienose" paskelbė, kad, girdi, 48 draugijos dalyvavo. Juokdariai, juokdariai!

Beje. Laike susirinkimo vienas vyras, atsistojęs, dar sako, kad Pittsburge ana net socialistai nutarė veikti išvieno su kitomis srovėmis, tai kodėl Chicagos socialistai skiriasi nuo kitų ir žmones skaldo. Į tai niekas nei žodžio neatsakė—tyku, sakytum pupas pabėrė.

E. B.

"Lietuvos Ukininko" jubiliejus.—Pereitą nedeldienį laikytame susirinkime "Lietuvos Ukininko" dr-ja nuo West Side nutarė įvesti pas save dar vieną augštesnį pašalpos skyrių. Ateinantį nedėldienį ji rengia savo 10-metines šukaktuves Meldažio svetainėj, kur bus muzikalis vakaras.

Šita draugija pasirodė viena iš kulturingiausių Chicagos draugijų. Retai kuri kita Chicagos Draugija yra tiek pasidarbuvusi tautinėje lietuvių dirvoje.

"Lietuvos" redakcija sveikina širdingai "Lietuvos Ukininką" ir velija jai ir toliaus pasekmingai darbuotis lietuvystės dirvoje.

Iš Chicagos Draugijų Sąryšio. Prie Chicagos Draugijų Sąryšio šią savaitę prisidėjo Šv. Martyno draugija nuo Bridgeporto ir paskyrė sekančius delegatus: pp. F. Vaičkus, Zaranka ir R. Karnauckas ir Antanas Tvarkus. Ir ne su tuščiomis rankomis šita draugija prisidėjo: ji paskyrė jau $25.00 aukų.

Girdėti, kad ir So. Englewoodo draugystės tarėsi, ar nutarė, prie Chicagos Draugijų Sąryšio prisidėti.

Ikišiol prie jo jau priklauso 44 draugijos. *R. S.*

Išvažiuoja į mokslą. West Sidės jaunimas netenka savo geriausios veikėjos p-lės B. Žilvičiutės, kuri šiomis dienomis išvažiuuja mokytis į Valparaisos Universitetą, Valparaiso, Ind.

P-lė B. Žilvičiutė tarpe westsidiečių lošė nemenką rolę. Prigulėdama prie Lietuvos Ukininko Draugijos, ji dirbo prie kiekvienos progos. Ypač ji atsižymėjo TMD. 28 kuopoje. Ji laimėjo pirmą dovaną už prirašymą daugiausia narių prie TMD. Taipogi ji buvo populiarė artistė TMD. 28 kp. dramos skyriuje. Gaila mums jos netekus, bet drauge ir džiaugiamės, kad ji pasiskyrė sau kelią prie apšvietos. Lai bunie leista man westsidės jaunimo vardu širdingai palinkėti jai geriausios kloties moksle.

Drauge, buk pavyzdžiu musų broliams ir sesutėms.

Eskulapas.

"Jaunas Aukautojas." Well, Juozukas Stalilionis, gyvenantis prie 3137 W. 38th Pl., nedidelis yra vyras. Nežinau, ar jis išneša pusantros pėdos augščio, ar ne. Karės baisenybių jis dar nematė ir jų nesupranta, bet vis viena jis prisidėjo prie to, kad iš jo priežasties nukentėjusie nuo karės lietuviai gavo aną dien $11.00.

Užpereitą nedeldienį buvo Juozuko Krikštynos—jis jau sulaukė viso mėnesio amžiaus. Tai yra pirmas sunus Justino ir Onos Stalilionių, ir tėvai, žinoma, susilaukę "įpėdinio," sulyg garbingo lietuvių papračio, iškėlė šaunias krikštynas.

Susiėjo giminių ir pažįstamų. Besilinksminant ir jaunam Juozui bei jo tėvams visokių laimių bevelijant, kumas, Petras Kraujalis, savo krikštų sunaus vardu užreiškė, kad nereik pamiršti ir nuo karės nukentėjusių brolių lietuvių. Geriems svečiams nereikėjo du syk to sumanymo atkartoti: griebėsi jie už kišenių ir, išsitraukę kapšiukus, atskaitė, $11.00, sakydami: "Augk, Juozuk, sveikas. Išaugk į diktą vyrą ir gerą lietuvį, nes jau dabar gerai savo gyvenimą pradedi."

Aukavo po vieną dolia į: P. Kraujalis, Feliksukas Kraujalis—(ir gi bus geras lietuvis—jis dabar dar tik trijų metų), Alena Žilutė, Jonas Žilis, J. Stalilionis, B. Astrauckas, A. Lukošiunienė, Kaz. Misevičius, B. Kazanauskas, M. M. Dudas; po 50 centų—K. Kareckas ir U. Kareckienė.

Viršminėtos aukos priduotos "Lietuvos" redakcijai ir bus persiųstos sykiu su kitomis aukomis.

Įvairumai.—Pereitą savaitę Chicagoje viešėjo ir "Lietuvos" redakcijoj lankėsi p. Keistutis Šliupas. Pereitą subatą jis išvažiavo į Madison, Wis., kur jis yra instruktorium Wisconsino Valstijinio universiteto. Budamas Chicagoje, spėjo pasakyti prakalbą So. Chicagoje.

— West Sidės parapijinėj mokykloj vietinis klebonas savo lėšomis įtaisė keliatą mašinų ir žada mokyti vaikus įvairių naudingų amatų: pradės nuo dailydystės, o paskui nori įvesti ir kitus amatus. West Side mokykla yra užregistruota—vadinas, jai pripažintos yra viešų mokyklų teisės.

— P. Petras Brandukas vėl apėmė "Kataliko" redaktoriaus vietą.

— P. K. Bagdziunas gavo nominaciją ant republikonų tikieto į urėdą nario Ekvalizacijos Tarybos (Board of Equalization).

— TMD. 22-ra kuopa turės susirinkimą ateinantį nedėldienį, "Aušros" svetainėj, 2 val. po pietų.

— "Kanklių" Draugijos choras turės savo balių ateinantį nedėldienį, rugsėjo 24 d., 1916 m., Šv. Jurgio Parap. Svetainėje, prie 32-ro Pl. ir Auburn Ave.

GALA, LABAI GAILA!

Žinoma, tu, brolau, matei aklą žmogų, einantį gatve. Eina jis labai lėtai, pamažu: ranka priešais čiupinėja, lazda prieš save kelią bado.

Gaila jo! Gaila žmogaus, kuris per kokią nors nelaimę neteko akių ir liko be šviesos. Jo gyvenimas—tai amžina naktis, amžinas tamsus kalėjimas.

Tu tokiu aklu nenorėtum buti. Kasgi tokiu nelaimingu norėtų buti? O vienok, brolau, net nusistebėtum, jeigu žinotum, kiek jų ant šios šventos žemės šliaužioja. Jie yra truputį kitoki. Jie patįs sau aklybę pasidaro. Jie galėtų matyt, jeigu norėtų.

Aną dien, girdžiu, vienas vyras sako kitam:

— Dabar užėjo toki laikai, kad svietas labai išgudrėjo. Žmogus nemokytas, tai kaip aklas miške: kur neisi, tai vis į medį atsimuši ir nosį nusimuši....

Didelę teisybę jis pasakė. Nemokytam žmogui dabar labai sunku. Jeigu nori laimę atsiekti, jeigu nori geresnio gyvenimo dasidirbti, turi eiti su plačiai atidarytomis akimis, turi viską žinoti, viską matyti. Tik tada geresnį kelią gali sau gyvenime pasirinkti, tik tada gali išsisaugoti, kad tave kas neapsuktų ir nenuskriaustų.

Geras laikraštis paprastai buva geriausis vadovas, geriausis mokytojas—ir pigiausiai atsieina.

Šiais laikais kas laikraščio neskaito, tas yra panašus į tą paveikslėlį, kuris viršuj patalpintas. Jis pats sau užsiriša akis **NEŽINYSTĖS** raikščiu ir slankioja po šitą pasaulį, aplink graliodamas, kaip tikras neregys. Ar manai, kad jis toli nueis?

Nusirišk tą **NEŽINYSTĖS** raikštį nuo akių, žinok viską, kas pasaulyj darosi, pasimokyk nuo kitų žmonių ir pats savo gyvenimą pagerink. Skaityk gerą laikraštį, kuris bus tavo draugu, prietelium ir mokytoju.

Tokiu laikraščiu bus tau ir tavo draugams "Lietuva". Užsirašyk jį sau ir savo draugams. Kas sąvaitė jis atsilankys į tavo namus pilnas visokių žinių, pamokinimų, paveikslų, smagių pasiskaitymų, juokelių ir t. t. **Tik du doliariu už visus metus, vieną doliarį už pusmetį.**

Užsisakyk sau "Lietuvą" tuojaus. Adresuok taip: **"Lietuva", 3252 So. Halsted St., Chicago, Ill.**

NAUJAI ATSPAUSTA

Apie Žeme ir Kitus Svietus.

Ši knyga pati aiškiai pasako apie savo vertę, nes taip dažni jos reikalavimai, nuo žmonių vis ateinanti, mus privertė vėl ją atspausdint. Šioje knygoje aprašoma APIE ŽEMĘ ir kitus svietus, jų buvį ir pabaigą. Pagal Heilperną, Falbą ir kitus sutaisė ŠERNAS. Aprašo, kas yra žemė, iš ko ji susideda, ant ko laikosi ir kaip sukasi. Kas yra saulė, žvaigždės, mėnulis, planetos, kometos ir kitos retai matomos žvaigždės. Su 20 astronomiškų paveikslų. Chicago, Illinois 1896, pusl. 255. ..... .75

Ta pati apdaryta $1.00

Užsisakant šią knygą, siųskite pinigus šiuomi adresu:

A. OLSZEWSKI

PRES.

LIETUVA PUBLISHING CO.

3252 South Halsted Street.

KONSTITUCIJA

yra kiekvienos draugijos fundamentas, todėl reikia turėti ją gražiai ir aiškiai atspausdintą. Mes esame specialistai konstitucijų dirbime. : : : : Jeigu turite prirengę konstituciją, pasiųskite mums laišką, o mes prisiųsime kainą. Jeigu dar neturite, o norėtumėt rengti konstituciją, tai pareikalaukite "sampelių," o mes prisiųsime tik malonėkit parašyti kokia draugija, katalikiška, tautiška ar partijinė.

MILDA PRINTING HOUSE

J. J. Bačiunas ir J. P. Pajauskas
Savininkai

814 W. 33rd St., Chicago, Ill.

Telephone Drover 7184

Teleskopai ir Stereoskopai.

Jei nori savo namuose linksmai praleisti laiką ir pamatyti svetimų žemių miestus, gražiausius dartus, sodus ir puikiausias viso svieto vietas, tai nusipirk Teleskopą su stereoskopais (5 serijos, 174 visokie paveikslai) už pačią pigiausią kainą—$3.20.

Vieno Teleskopo kaina 75c., o 5 serijų $3.45, bet perkant sykiu, parduodam viską už $3.20.

Katalogą Teleskopų, Stereoskopų ir visokių knygų pristunčiame uždyką.

Reikalaudami adresuokite šitaip:

LIETUVA PUBLISHING CO.,
3252 So. Halsted ctr., Chicago, Ill.

NAUJAI Atspausta

TIK KĄ IŠ SPAUDOS IŠĖJO ANTRA LAIDA

Iš Gyvenimo Lietuviškų Velių Bei Velnų.

Pasakos surinktos d-ro J. Basanavičiaus. Šioje knygoje telpa keli šimtai gražių pasakų, apie rojų (dangų), čyščių, peklą; apie giltinę, marą, cholerą; apie dvasias (dušias), velnius, jų vaidinimąsi ir t. t. Pasakos užrašytos tokioje tarmėje, kokioje buvo girdėtos. Panavėžyj—pagal tarmę panevėžiečių; Šiauliuose—pagal tarmę šiauliečių; Suvalkų gub., ir t. t. Chicago, Ill. 1915 pusl. 470 ..... 1.50

Audimo apdaruose 2.00

Užsisakant šią knygą, siųskite pinigus šiuom adresu:

A. Olszewski

Pres.

Lietuva Publishing Co.

3252 SO. HALSTED ST.
CHICAGO, ILL.

Liet. Knygų Krautuvė.

Apart daugelio įvairių knygų, dar galima gauti mano krautuvėje sekančias knygas:

1. **Technikos Stebuklai.** Su daugeliu pavelkslų. 142 pusl. .... 35c.
2. **Tukstantis Naktų ir Viena.** Arabiškos istorijos, su paveikslais ir audimo apdarais. 704 pusl. .. $2.25
3. **Dvasios Gyvenimo Mechanika.** Nauja knyga iš sryties psychologijos. 148 pusl. ..... 40c.
4. **Iš Ko Kila Melai** ir įvairios skriaudos žmonijoje. 171 pusl. .... 75c.
5. **Genavaitė.** Sceniškas veikalas pertaisytas A. Vickausko. 48 p. 40c.
6. **Kankintojai** ir kankintiniai už mokslą 184 pusl. $1.00
7. **T. Liet. Kalbos Gramatika.** J. Damijonaičio. 119 pusl. .... 35c.

Į kitus miestus pasiunčiu užsakymus. Adresas:

M. J. DAMIJONAITIS,
901 West 33rd St., Chicago, Ill.

Edelweiss BEER

Phone Canal 9

Phone Before Eleven Delivered Before Seven

Delivered promptly to you in any part of the city, from one of our 22 distributing stations.

Garsinkite "Lietuvoj."

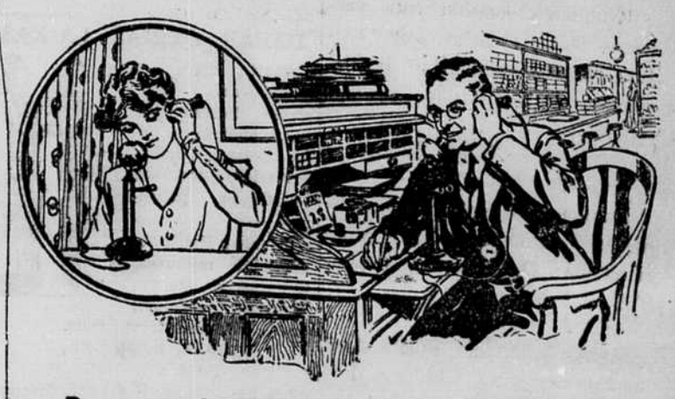

Darymas Apmirusių Valandų Bruzdžiomis

ALEIVIENAS nori žinoti, kur galima gauti tyčia geros prekės, kuriomis jis įdomauja.

Pažangusis pirklys per telefoną atkreipdamas savo rėmėjų domą į speciales savo prekių vertes, apmirusias valandas padaro bruzdžiomis valandomis.

Kuomet besivarta lengva, jis paduoda savo patarnautojams parinktinį rėmėjų sąrašą, paliepia jiems per telefoną juos pašaukti ir papasakoti jiems apie gerus daiktus esančius jo sankrovoje.

Darant šitą nuolatai daug pelningos besivartos galima pelnyti.

Besivartos įstaigoje su telefoniniu pardavinėjimu išdirbtu iki augščiausiam laipsniui apmirusių valandų nėra.

Chicago Telephone Company
Bell Telephone Building
Commercial Department
Official 100

Kibirkštis.

"Lietuvių Dienoj" mes nenorim socialistų! Mes nenorim nei tautininkų, nei klerikalų, nei socialistų. Mes norim—vien—tik —LIETUVIŲ! Visi kiti, tuo tarpu, eikit į peklą!....

×=×

Anot "Laisvės," p. Pruseika prakalboje pasakė: "Naujieniečiai parodė, kad net ir biznio dalykuose jie gali pralenkti įgudusius tame amate tautininkus ir klerikalus."

O kadangi, sulyg "Laisvės," biznieriai—tai mekleriai kreivadušiai buržujai, tai ačiu už prisipažinimą, kad socialistai yra dar didesni mekleriai ir kreivadušiai...

×=×

Dr. Šliupas yra baisiausis atžagareivis—šaukia socialistai. Turbut todel, kad sutiko Centraliniam Komitete užleisti savo vietą socialistui.

×=×

— Girdėta: Amerikonas žiuri į "Laisvės" antgalvį ir silebizuoja: "LAIS—VI"—O, yes, yes!... I got it! It means: "We lie." The poor foreigners don't know how to spell it right...

— Doc rait, doc rait!..—sako lietuvis—Atminei, brač: ji tankiausiai tik ir meluoja.

×=×

Kada "Mackbetų" ir "Gludi-Liudi" autoriai-poetai nueina ant kvailų Ožių Mikitonų ir murzaburnių Pabraižų, tai tikrai gali pasakyti, kad Jurgelioninė muza nuėjo šunų šukuot...

×=×

Tulas Dr. A. J. Karalius, kaip matau, rašinėja "Naujienose" apie visokius daktariškus "tinksus." Kode! jis neparašo apie tuos apgavikus-daktarus, kurių "Naujienose" pilna.

×=×

Jau kiek laiko, o nieko negirdėt apie Verduną... Taip pat ir apie Dr. Rutkauską.

×=×

Gevalt! Didelės "Naujienos," "Keleivi"! Išeikit iš "Dilgelių" visi, o "Laisvės" draugai, nusikalkit iš "Šakių" "Kardus" ir pradėkit didelę "Kovą"!...

Nes "Lietuvos" "Draugas," uolus "Darbininkas" ir "Vienybę Lietuvninkų" "Amerikos Lietuvio" "Dirvoje" besejantis Yčas atvažiavo....

×=×

Lietuvių Socialistai reikalauja sau trečdalio aukų. Well,—kaip republikonai pareikalaus sau trečdalio, demokratai—trečdalio, bullmuzeriai—trečdalio, prohibišenai —trečdalio ir salveišenai trečdalio, tai prastiems, netituluotiems lietuviams nieko neliktų.

×=×

"Naujienos" paleido visus vargonus ir visas dudas apie "Lietuvių Dieną," tautininkus ir klerikalus. Mat "žydas muša ir žydas rėkia."

Jurgis Spurgis.

×=×

Nuo pradžios karės iki šiol didžiausi transportai atplaukė Amerikon šie: Dočlandas su kvarba, ir Šalti Faktai su Tašku.

×=×

Martus sako, kad Bulota davė nukirst sau galvą. Bulotos darbai irgi rodo, kad jo galv jau "nukirsta."

Apvaikščiokim šventę: "Nukirtimas mučelninko Andriaus politiškos galvos."

×=×

Mįslįs: Kas prieš smert gyveno Pittsburghe, o po smert Bostone?

Pašalinis.

FALŠYVAS KVODERIS.

Saliuninkė: "Jonai, o Jonai—suspiegė saliuninko žmona,—Juozukas nurijo sidabrinį kvoderį."... Saliuninkas, išsitraukęs iš kišėniaus saują smulkių ir atydžiai juos peržiurėjęs:

— Nusispakaink, nusispakaink! Tai buvo tas falšyvas kvoderis, kan negalėjau niekam insukt...

Tel. Canal 5395
J. G. Mezlaiszkis
Generalis
Kontraktorius ir
Namų Statėjas.
2123 W. 23rd. St.

PHONE YARDS 2721
Dr. J. JONIKAITIS
MEDIKAS IR CHIRURGAS
3337 So. Morgan St., Chicago

DR. O. C. HEINE
DENTISTAS
OFISAS: Kamp. 31 ir So. Halsted St.
(Gyvenimas virš Aptiekos). CHICAGO.

F. P. BRADCHULIS
LAWYER
LIETUVIS ADVOKATAS
30 N. La SALLE St., CHICAGO
ROOMS 1107-1114
Telephone Franklin 1178
GYV.: 3112 S. HALSTED ST., ARTI 31st ST.
TELEPHONE YARDS 2390

EVESKIO Prekybos ir Kalbų
Dieninė ir Vakarinė **MOKYKLA**
Čia gali išmokti Angių kalbos nuo pradinės ligi augščiausiai, teipgi Lietuvių, Vokiečių, Rusų ir Lenkų kalbų; Aritmetikos, Augst. Matematikos, Istorijos, Geografijos, Politis. Ekonomijos, Knygvedystės, Dailiarašėio, Laiškų rašymo, Prekybos teisių ir tt. Čia gali užbaigti PUBLIC SCHOOL, HIGH SCHOOL ir PREKYBOS KURSUS. VISKAS AIŠKINAMA LIETUVIŠKAI.
3106 So. Halsted St., Chicago
Prikalauk Apraszymo

NEW CITY SAVINGS BANK
4601 So. Ashland ave., Chicago.
A. J. BIERZYNSKI, pres.
Priima bankon pinigus ir moka 3%. Už sudėtus pinigus musų bankoj duodame čekių knygutę, iš kurios parašyti čekiai tinka visur. Skolina pinigus ant Real Estate. Perka ir parduoda namus ir lotus. Išsamdo bankines skryneles (boxes) po $2.50 metams. Pardvoda šifkortes ir siunčia pinigus į visas svieto dalis.
Bankos Valandos: Panedėliais, seredomis, ketvergais ir subatomis nuo 8 ryto iki 9 vakaro; nedėliomis, utarninkais ir pėtnyčiomis nuo 8 ryto iki 6 vakaro.

Tel. YARDS 1532
Dr. J. KULIS
Lietuvis Gydytojas ir Chirurgas
3259 So. Halsted St., Chicago, Ill.
Gydo visokias ligas moterių, vaikų ir vyrų. Speciališkai gydo limpančias, užsisenėjusias ir paslaptingas vyrų ligas.

DABAR GERIAS LAIKAS.
išmokti kirpti ir formos rašyti. Gausime tinkamą ir gerai apmokamą vietą trumpu laiku. Privatinės pamokos praktingas patyrimas.
Taip-pat išmokiname siuti rankoves, kišenius ir prosyti. Mokiniai priimami visur. Dienomis ir vakarais.

JOS. F. KASNICKA,
Prieš City Hall,
118 N. La Salle st., R. 416-417, Chicago.

PINIGAI
Geriausiai, greičiausiai ir pigiausiai
Persiunčia Pinigus į Lietuvą-Rusiją ir visas dalis svieto ir parduoda Šifkortes
A OLSZEWSKIO BANKA
3252 South Halsted St.
CHICAGO, ILL

Rašomos Mašinos
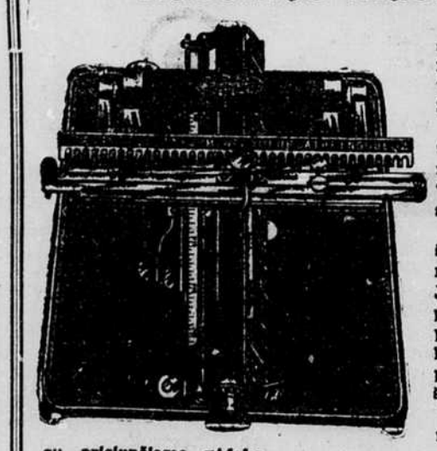
Pigiausios ir geriausios rašomosios mašinos (typewriters) "New American" už $10.00.
Jeigu nori turėti drutą, pigią ir gerą rašomąją mašiną, tai pirk "New American," o nesigailėsi.
"New American" rašo taip gražiai, kaip mašina, pirkta už $100. Jos sistema taip paprasta, kad kiekvienas, paėmęs ją į savo rankas, iš pirmo sykio supranta, kaip su jaja rašyti.
Katalogą rašomųjų mašinų ir visokių knygų prisiunčiame uždyką.
Agentams ir perkupčiams, perkant kelias mašinas, duodam gerą nuošimtį.
Reikalaudami adresuokite šitaip:
LIETUVA PUBLISHING CO.,
3252 So. Halsted str., Chicago, Ill.

D-re Maria Dowiatt-Sass
Moterų ir vaikų ligų specialistė
Ofisas: 1725 West 18th Street, Tarp Paulina ir Woodgat. Phone Canal 1208. Valandos: nuo 9:30 iki 12:00 val. ryto, nuo 7:00 iki 8:00 val. vak. Nedėlioms nuo 9:30 iki 12:00 val. ryto
Rezidencija: 5208 W. Harrison Street, Tel. Austin 737. Valandos: tiktai iki 9:00 kiekvieną rytą

VYRIŠKŲ DRABUŽIŲ PIGUMAS!
Mes neesame bankieriai, bet mes gvarantuojame Tamstai sučėdymą 50% ant Tamstos pinigų, nusiperkant sau drabužius pas mus. Vyrams ir vaikams padarome ant orderio naujus siutus nuo $30.00 iki $50.00 už pusę kainos. Truputėlį nešiotus nuo $25.00 iki $60.00 ant orderio darytus siutus parduodame po $5.00 ir brangiau.
Naujas ir truputėlį dėvėtas kelinės nuo $1.00 ir brangiaus.
Vaikų siutai $2.50 iki $7.50.
Skrynios ir valyzai.
S. GORDON,
1415 SOUTH HALSTED STREET CHICAGO, ILL.
Štoras atdaras kasdieną ir vakarais iki 9 val. Subatomis esti atdaras iki 11 val. vakare. Nedėldieniais—iki 6 val. vakare.

LAIVAI RUSIŠKOS LINIJOS
Dabar jau plaukia reguliariškai
Iš Archangelsko Rusijos į Ameriką
Kas norite parsitraukti savo gimines, išbėgusius laike karės Rusijon, tai dabar galite siųsti šifkortes, o jie saugiai atvažiuos pas jus Amerikon.
Šifkortes ir pilną informaciją gausite
A. OLSZEWSKIO BANKE
3252 S. Halsted St., Chicago, Ill.

SKAITYKITE IR PLATINKYTE
'Lietuvių Balsą'
LIETUVIŲ BALSAS rupinasi žadinti lietuvių tautos sąmonę ir stiprina jų dvasią, kad kantriai lauktų karo pabaigos.
LIETUVIŲ BALSAS padeda šviesties ir tobulinties; jis ragina tautiečius šiuo ištremimo metu pasimokyti iš svetimtaučių, kas tik dora ir naudinga, o nesigabenti grįžtant tėvynėn neko, kas žemina musų tautą.
LIETUVIŲ BALSO didžiausias troškimas sujungti tautiečius viena tautos ir tėvynės meilės juosta ir paruošti kiekvieną lietuvį, kad, kaip tik paliaus žvangėję ginklai, tuojau grįžtų Lietuvon, nes tėvynės žemelė, pavirtusi per karą dirvonais, prirausta duobių ir griovių, laukia ariama ir valomą, o nugriauti tėvų kapai—aptveriami.
LIETUVIŲ BALSAS, dėdamas savo skiltyse kuopigiausia kaina skelbimus-jieškojimus, grąžina tėvams vaikus, vaikams tėvus, padeda surasti nuklydusius brolius, seseris, gimines ir pažįstamus.
LIETUVIŲ BALSO kaina: Rusijoje metams 5 rb.; 9 mėnesiams 3 rb. 90 kap.; 6 mėnesiams (pusei metų) 2 rb. 60 kap.; 3 mėnesiams 1 rb. 30 kap.; vienam mėnesiui 45 kap. UŽSIENIUOSE metams 9 rb.; 9 mėnesiams 6 rb. 80 kap.; 6 mėnesiams (pusmečiui) 4 rb. 60 kap.; 3 mėnesiams 2 rb. 35 kap.; 1 mėnesiui 80 kap. Skyrium numeris 5 centai.
Iš Amerikos pinigus, laiškus gauname. Siuntinėti "Liet. Balsą" į užsienius rusų cenzura nekliudo.
SKELBIMŲ KAINA. Petito (smulkaus rašto) eilutė (dalinant puslapį į keturias skiltis) prieš tekstą—60 kap.; po teksto—30 kap. Pabėgėliams, jieškantiems giminių arba darbo petito eilutė po teksto —10 kapeikų. Amerikoje prieš tekstą 50 centų, po teksto 25 cent. petito eilutė, giminių jieškantiems po teksto 10 centų petito eilutė.
Adresas:
"Lietuvių Balsas"
PETROGRAD, BASKOV PER., 29 RUSSIA.

PLATINKIT "LIETUVA"

ŠIS LAIKRODĖLIS DOVANŲ.

Kas prisiųs $3.00 prenumeratos, gaus "Lietuvą" per pusantrų metų ir šį laikrodėlį dovanų.
Šis yra Ingersoll Nikelinis Laikrodėlis, visur parsiduoda po $1.00, bet jis yra taip geras, kaip kitas už $15.00. Gerai eina, laiką palaiko teisingai ir yra guarantuotas vieniems metams. Jeigu laike metų pagestų, mes jį sutaisysime uždyką.
Šitų laikrodėlių turime tik 100 ant rankos, todėl pasiskubinkite, nes juos išdalinus daugiau jų neturėsime.
Yra gera proga gauti gerą laikrodėlį uždyką.
LIETUVA PUB. CO.
3252 S. Halsted St., Chicago, Ill.

JONAS KULIS
Generališkas "Lietuvos" Agentas keliauja po visą Ameriką. Kur jis atsilankis, ten per jį galima atnaujinti, ar užsirašyti "Lietuvą" arba užsisakyti visokių knygų, jam pinigus užmokant išanksto. Už jį mes tsakome. Lietuva Pub. Co.

JUOZAPAS MOZERIS
kaipo "Lietuvos" agentas Cirero, Ill. ir apielinkėse yra įgaliuotas užrašinėti "Lietuvą", priimti prenumeratą, apgarsinimus ir pardavinėti knygas. Lietuva Pub. Co.

Vėsiausia Vieta, Tai
MILDOS TEATRAS
3138-42 So. Halsted St.
Jei vasaros laike yra per karšta, tai ateikite į MILDOS TEATRĄ, o čia rasite vėsiausią vietą, atsivėdinti ir pamatysite gražesnį Teatrą negu vidurmiestyje.
Kainos šiokiom dienom
5c ant balkono, 10c žemai.
Subatom ir nedėliom
10c balkonas, 15c žema.
Prasideda 7 valandą kas vakaras. Subatomi ir nedėliomi 2 val. po pietų.
Jei liuosame laike nori pasilsėti, atsivėdinti ir užmiršti savo nesmagumus, tai ateik į
MILDOS-TEATRĄ.

! ! Pranešimas ! !
Šiuomi pranešu, kad nuo pradžios Rugpjučio mėn. perkeliau savo ofisą po
3325 So. HALSTED ST.
TELEPHONE YARDS 3834
Dr. P. WIEGNER

"DRAUGAS"
Lietuvių Katalikų Savaitinis Laikraštis
"Draugo" sandarbininkų skaičiuje yra rimčiausieji ir žymiausieji lietuvių veikėjai ir rašytojai. Jame paduodama daug žinių iš draugijų ir visuomenės judėjimo. Visi dienos klausimai yra svarstomi rimtai ir teisingai.
Prenumerata Amerikoje $2.00 metams, $1.00 pusei metų. Kitose šalyse $3.00 metams, $1.50 pusei metų.
Pažiurėjimui siunčiame vienas numeris veltui. Adresuokite:
DRAUGAS PUBLISHING CO.
1800 W. 46th St., Chicago, Ill.

Canal. 2118
DR. A. YUŠKA
LIETUVIS GYDYTOJAS
1749 SO. HALSTED ST CHICAGO, ILL.
CORNER 18th STREET

A. OLSZEWSKIO BANKAS
3252 So. Halsted St. CHICAGO, ILL.
Įsteigtas 1893 metuose
$500,000.00 vertės naujausių ir didžiausiu namų ant Bridgeporto yra šio Banko savastim.
PRIIMA pinigus taupinimui nuo $1.00 ir augščiau ir moka 3 procentą.
SKOLINA pinigus pirkimui ir statymui namų Chicagos mieste.
PERKA ir parduoda namus ir lotus. Stato ir kitiems namus ir štorus ant lengvų išmokesčių.
PERKA ir parduoda Morgečius ir Bondsus, nešančius 4, 5 ir 6 procentą.
ATVAŽIAVUSIEMS Chicagon iškolektuoja jų pinigus, paliktus kituose bankuose.
SIUNČIA pinigus į Lietuvą, Rusiją ir visas dalis svieto greitai, saugiai ir pigiai.
PARDUODA Šifkortes iš Rusijos ir į Rusiją ir parupina nuo Rusijos konsulio pasportus.
PADARO Dovierennastis ir visokius kitus rejentališkus raštus gerai ir pigiai.
PARSAMDO Bankines Skryneles (Boxes) saugiai įrengtame Banke, prie kurio nė vagis, nė ugnis negali prieiti. Boxai yra saugiam užkavojimui svarbių dokumentų, pinigų ir kitų brangenybių.
Lietuviai iš kitų miestų ir farmų gali šiame Banke per laiškus pasidėti ir atsiimti pinigus. Rašykite adresu:
A. OLSZEWSKI BANK
3252 So. Halsted St., CHICAGO, ILL.
BANKOS VALANDOS:
Panedėliais, Seredomis ir Pėtnyčiomis nuo 8 r. iki 6 v.
Utarninkais, Ketvergais ir Subatomis nuo 8 r. iki 9 v.
Nedėliomis nuo 9 ryto iki 1 po pietų.

Dovana nuo
SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJE
KALENDORIUS
1916 metams.
Tokio KALENDORIAUS lietuviai dar neturėjo, nesa nebuvo kas gali tokį išleisti. Greta įdomiai parinktų reikalingų kalendoriui žinių, jame yra keletas skyrių, kuriuose telpa įvairųs labai naudingi pasiskaitymai: apysakos, eilės, straipsniai iš historijos, hygienos, draugijinio gyvenimo ir tt. S.L.A. Kalendoriuje rasite straipsnius geriausių rašytojų amerikiečių.
"S.L.A. KALENDORIUS", gražiais spalvuotais viršiaiais, 240 puslapių, didelio formato ir gražios popieros, gaunamas visur, pas visus agentus, S.L.A. kuopose, visuose lietuviškuose kningynuose. Todel reikalaukite jo. Jei negautumet pas savo knigų agentus, tai reikalaukit tiesiog pas mus. KAINA TIKTAI 25 centai. Agentams rabatas. Kreipkitės:
A. B. Strimaitis
307 W. 30-th St. - - New York, N. Y.

JUOZAS A. AMBROSIUS
Attorney At Law
LIETUVIS ADVOKATAS
(A. OLSZEWSKIO BANKE)
3252 So. HALSTED ST.
TELEFONAS DROVER 700 - CHICAGO, ILL
Ofiso Valandos:
Kasdien iki 6 val. vakare; Utarninkais, Ketvergais ir Subatomis iki 9 val. vakare.